

Kennisdag “Praktisch op weg”

Kosten verkenning natuurlijk afkalven

Monique Mourits – BEC Wageningen
November 2016

Achtergrond en doel workshop

Rendement

- Rendement = Opbrengsten - Kosten

- Kosten;

- Welke?
- Kosten ≠ Uitgaven!
- Hoe waarderen?

Voerkosten

- w.v. krachtvoer en melkpoeder
- w.v. ruwvoer

Veekosten

- w.v. gezondheid
- w.v. inseminatie
- w.v. berekende rente
- w.v. overige veekosten

Gewaskosten

- Loonwerk
- Werktuigen en installaties
- Gebouwen
- Pacht
- Water, energie, heffingen
- Mestafvoer
- Arbeid
- Uitvalrisico

Hoe waarderen? Kostenbepaling

- 1) op basis van vervangingswaarde;

Hierbij worden de kosten gebaseerd op de waarde voor een vervangend productiemiddel.

Bij deze vorm van kostenberekening staat de *continuïteit* van het bedrijf centraal (= gericht op de langere termijn) en is het mogelijk om de rendabiliteit van een bedrijf(stak) te beoordelen.

Hoe waarderen? Kostenbepaling

- 2) op basis van de directe-opbrengstwaarden.

Ieder productiemiddel brengt kosten met zich mee ter hoogte van de opbrengst van het beste alternatief (eigen ruwvoer, arbeid, stallen....)

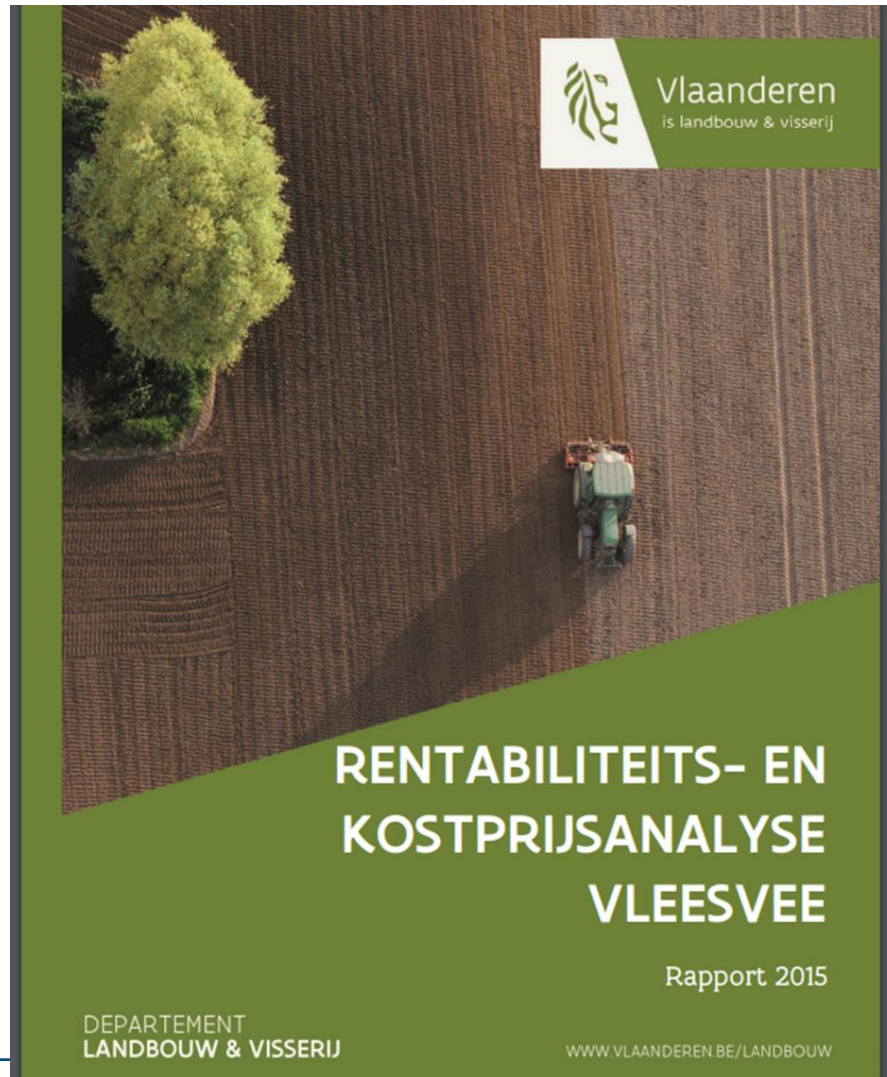

Kostenbepaling: Hoe?

- Moeten kosten nu bepaald worden op wat ter vervanging nodig is, of op datgene wat daadwerkelijk opgeofferd wordt?
- Afhankelijk van doel;
  - Beslissingen op lange termijn; vervangingswaarde (professionele fokkers)
  - Beslissingen op korte termijn binnen bestaand bedrijf; directe-opbrengstwaarde (recreatieve fokkers)

Rentabiliteit inzichten België 2015

Bedrijfsresultaten vleesvee 2013 (Bron LMN, 2015)

- Bedrijven > 20 moederdieren, > 90% BWB
- Resultaten bedrijfstak
- 2013: 71 bedrijven met gemiddeld 51 moederdieren

aantal moederdieren	51
aantal hectare	32
leeftijd eerste afkalving (mnd)	29,9
percentage levend geboren kalveren	96%
tussenkalftijd (dagen)	426
vervangingspercentage moederdieren	40%
sterftepercentage moederdieren	2,7%
sterftepercentage jongvee < 1 jaar (incl. doodgeboren) (%)	11,8%
gemiddelde leeftijd verkoop moederdieren (jaren)	4,96
gewicht moederdier bij verkoop (kg)	748
marktprijs moederdier (€)	2352
marktprijs moederdier (€/kg)	3,14

Bedrijfsresultaten vleesvee 2013 (Bron LMN, 2015)

Totale opbrengsten (verkoop jongvee, moederdieren, stieren, premie)	2253
Vaste kosten (euro per moederdier)	995
afschrijvingen	285
rentekosten	296
overig (kosten grond, gebouwen, werktuigen)	414
Variabele kosten (euro per moederdier)	2414
voerkosten	1175
eigen arbeid	912
dierenarts en KI	218
overig	109
Netto bedrijfsresultaat (euro per moederdier)	-1182
Saldo (opbrengsten - totale variabele kosten incl. arbeid)	-161
Saldo (opbrengsten - totale variabele kosten excl. arbeid)	751

Vergelijking bedrijfsresultaat KS versus NA

- Alleen kijken naar de posten die wijzigen
(= 'gedeeltelijke budgettering');
  - extra kosten
  - verminderde opbrengsten
  - extra opbrengsten
  - verminderde kosten

Welke posten wijzigen bij een omslag naar NA?

Welke posten wijzigen bij een omslag naar NA?

- Kosten verlossing
- Risico nazorg
- Risico vervroegde afvoer moederdier
- Risico uitval moederdier
- Risico sterfte kalf

- Kosten TKT
- .....

Kosten verlossing

■ Veearts

- KS € 165 (€90-€300) , 100%
- NA € 100 (€50-€150), 70%
- Bekkenmeting €7,50

■ Eigen arbeid (€ 22/uur)

- KS € 30
- NA € 40

■ Totaal

- $KS = €165 + € 30 = €195$
- $NA € 100 * 70\% + € 40 + €7,50 = €117,50$

Risico's: nazorg

	KS	NA
Behoefte aan nazorg (kans erop)	4%	7%
Veeartskosten nazorg	€ 55,00	€ 50,00
Eigen arbeid nodig voor nazorg (min)	16	11
Waarde eigen arbeid (€/uur)	22	22
Totale kosten nazorg	€ 61	€54
Gemiddelde kosten nazorg per geboorte	€ 2,43	€ 3,60

Risico's vervroegde afvoer moederdier

	KS	NA
Kans vervroegde afvoer moederdier	1,50%	1,25%
Marktwaarde 'mager' moederdier (vervangingswaarde)	€ 1.865	€ 1.865
Marktwaarde afgemest moederdier	€ 2.350	€ 2.350
Verlies in marktwaarde door vervroegde afvoer moederdier	€ 485	€ 485
Gemiddeld verlies vervroegde afvoer	€ 7,28	€ 6,06

Risico's vervroegde uitval moederdier

	KS	NA
Kans op sterfte moederdier tijdens geboorte	0,50%	1,18%
Marktwaaarde afgemest dier	€ 2.350	€ 2.350
Rendac afvoer kosten moederdier	€ 45	€ 45
Gemiddeld verlies moederdier	€ 11,98	€ 28,26

Risico's vervroegde sterfte kalf

	KS	NA
Kans op sterfte kalf tijdens geboorte	1,00%	5,00%
Marktwaarde kalf	€ 825	€ 825
Rendac afvoer kosten kalf	€ 37	€ 37
Gemiddeld verlies kalf	€ 8,62	€ 43,10

Gemiddeld verschil per geboorte

	KS	NA
Verlossingskosten	195	117,5
Nazorg	2,43	3,6
Vervroegde afvoer moederdier	7,28	6,06
Uitval moederdier	11,98	28,26
Sterfte kalf	8,62	43,1
Totale risico correctie	30,31	81,02
Totaal verschil in gemiddeld saldo per geboorte	-225,31	-198,52

Overige verschillen

- Eerder herstel moederdier bij NA;
  - TKT een cyclus ronde minder = 21 dagen * variabele kosten/dag = € 75,- incl. eigen arbeid en € 36,- excl. eigen arbeid

- Kwaliteitsverlies moederdier?

Afsluiting

- Hoofdpunten
- Verdere info gewenst?

- Dank voor uw inbreng!

